

E-mail z Moskwy. „Monarque couronné de gloire” – o zaginionym druku z 1741 r.
Dr. Stephan Aderhold.

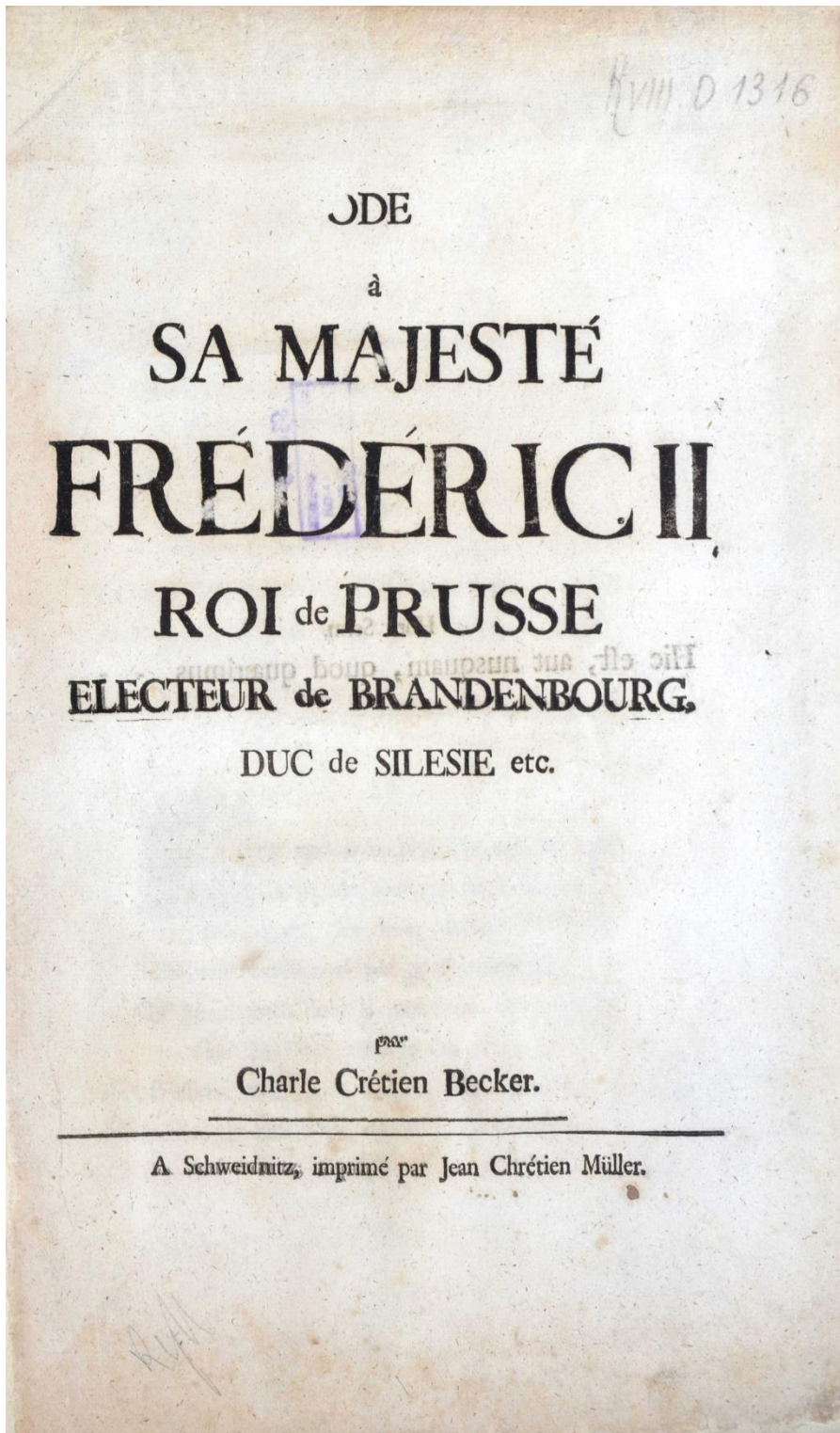
Sceptycyzm i krytycyzm to podstawowe zasady, którymi kieruje się nauka. Informacje źródłowe należy poddawać krytycznej weryfikacji i dyskusji. Mimo to autor niniejszej publikacji dał się zwieść w 2021 r. i podążył błędnym tropem, gdy przeczytał w opracowaniu wydanym w 1742 r. w Legnicy przez świdnickiego księdza Gottfrieda Balthasara Scharffa (1676-1744) „Neue Fortsetzung der gelehrten Neuigkeiten Schlesiens” [Nowa kontynuacja uczonych wiadomości ze Śląska] na str. 552 następującą wzmiankę literacką: „| | XXIII. | Ode a Sa Majeste Frederic II. Roi de Prusse &c. par | Charles Cretien [sic!] Becker. a Schweidnitz | 2. Bogen in fol. | |.” Zinterpretował on ową wzmiankę w ten sposób, że mieszkaniec Świdnicy – właśnie nazwiskiem Carl Christian Becker – napisał pieśń dedykacyjną na cześć Fryderyka II Wielkiego. W 2021 r. nie udało się jednak odnaleźć na świecie bibliograficznego śladu po cytowanym przez Scharffa druku, a tym samym również zweryfikować jego oryginału. Również biblioteka naukowa im. Gerharda Knolla w Poczdamie, która posiada jeden z największych zbiorów pism ulotnych o Fryderyku II, nie posiada tego druku w swoich zasobach, o czym uprzejmie zapewniła autora niniejszej publikacji pani dyrektor biblioteki, Sabine Hahn. Wskutek szczęśliwego przypadku udało się w lutym 2023 r. zlokalizować ten druk w Moskwie. Najwyraźniej jedyny zachowany egzemplarz znajduje się we „Wszechrosyjskiej bibliotece literatury obcojęzycznej”, właściwie: *Библиотека иностранной литературы им. М.И. Рудомино*, Moskwa, = *Margarita Rudomino All-Russia State Library for Foreign Literature*, Moscow, sygnatura: numer inwentaryzacyjny 530258, kod kreskowy U100189314, sygnatura proveniencyjna R VIII.D 1316. Biblioteka była tak uprzejma, że nieodpłatnie przesłała autorowi niniejszej publikacji zeskanowany obraz tego złożonego z czterech kart druku. Skan został również opublikowany na stronie internetowej biblioteki pod adresem <https://www.libfl.ru>. Tytuł zeskanowanego obrazu brzmi prawidłowo: | | ODE | à | SA MAJESTÉ | FRÉDERIC II | ROI de PRUSSE | ELECTEUR de BRANDENBOURG. | DUC de SILESIE etc. | par Charle Crétien [sic!] Becker. | | – | | – | A Schweidnitz, imprimé par Jean Chrétien Müller. | |. Z tego wynika, że powyższa interpretacja może być trafna, ale nie musi. Przechodząc do sedna: nie można ponad wszelką wątpliwość zidentyfikować Carla Christiana Beckera. Na tamtejszym egzemplarzu znajduje się słabo czytelna, napisana ołówkiem sygnatura proveniencyjna | | R VIII D. 1316 | |. Na podstawie tej starej sygnatury nie udało się do tej pory (2023) ustalić proveniencji – brak również innych wskazówek mogących odnosić się do pochodzenia.

W 12 strofach Becker opiewa w języku francuskim sztukę wojenną i podboje Fryderyka II podczas I wojny śląskiej. Incipit ody brzmi „Monarque couronné de gloire, dont les combats sont des victoires” – „Monarcha okryty sławą, którego bitwy stały się zwycięstwami”. W pierwszej strofie Becker przywołuje jako świadka Marsa, boga wojny. W drugiej strofie Becker okazuje cześć francuskiemu filozofowi Wolterowi (1694-1778), o którym wiadomo, że łączyły go z Fryderykiem II szczególne relacje i przyjaźń. W swojej odzie Becker wielokrotnie nawiązuje do tego, jak sprawiedliwy, wyrozumiały i praworządny był Fryderyk II. Spośród starć zbrojnych Becker wspomina walki o Głogów, Brzeg, Nysę i sławną bitwę pod Małujowicami.

Pozostaje kwestia pytania – kim był Carl Christian Becker, który napisał tę odę oddającą hołd. Wydaje się, że w (!) Świdnicy utwór został jedynie wydany drukiem; dotychczas (2023 r.) nie udało się odnaleźć w dokumentach śladów żadnego Carla Christiana Beckera w (!) Świdnicy w roku 1741. Mogłoby chodzić o jurystę Carla Christiana Beckera, który jest wymieniany w publikacji „Schlesische Instantien-Notitz” z roku 1745 na stronach 43 i 53 jako „zaprzysiężony adwokat izby wojenno-skarbowej” lub jako „adwokat krajowy” zarządzie wyższego urzędu w Głogowie.

Mimo agresji Rosji i toczącej się wojny w Ukrainie autor niniejszej publikacji otrzymał mailem odpowiedź z Moskwy na skierowane pytanie i zeskanowany obraz. W innym, ale podobnym przypadku

Rosyjska Biblioteka Państwowa nie pomogła autorowi niniejszej publikacji, co należy rozumieć jako: nie chciała lub nie mogła pomóc.



Strona tytułowa ody napisanej przez Beckera, oddającej hołd Fryderykowi II. Biblioteka im. Margarity Rudomino, Moskwa, sygnatura: 530258.